

Lisa 2. Tabel 4.

Hinnatav tunnus	Hindamisvahend	Autor	Lühike kirjeldus
Lapse arenguvajadused			
meeleolu ja emotsionaalne seisund	Children's Depression Inventory (CDI)	Kovacs, 1985	Hindab depressiooni sümptomaatikat 7–13 aastastel lastel, Beck Depression Inventory (BDI) laiendatud vorm. 27 väidet, 5 alaskaalat: 1. masendunud meeleolu, 2. suhteprobleemid, 3. ebaefektiivsus, 4. anhedoonia, 5. negatiivne enesehinnang. Tasuline. Viide: Kovacs, M. (1985). The children's depression inventory (CDI). <i>Psychopharmacology Bulletin</i> , 21, 995–998. ; Manuaal : Multi-Health Systems, Inc., PO Box 950, North Tonawanda, NY 14120, USA; www.mhs.com
meeleolu ja emotsionaalne seisund	Center for Epidemiologic Studies Depression Scale (CES-D)	Radloff, 1977	Hindab depressiooni sümptomaatikat teismelistel. 20 väidet. Tasuline. Viited: Radloff, L. S. (1977). A CES-D scale: A self-report depression scale for research in the general population. <i>Applied Psychological Measurement</i> , 1, 385–401. ; Roberts, R. E., Andrews, J. A., Lewinsohn, P. M., & Hops, H. (1990). Assessment of depression in adolescents using the Center for Epidemiological Studies Depression Scale. <i>Psychological Assessment: Journal of Consulting and Clinical Psychology</i> , 2, 122–128.
	The Children's Coping Strategies Checklist and the How I Coped Under Pressure Scale (CCSC; CCSC-R1; CCSC-R2)	Ayers, Sandler, West, & Roosa (1996; 2004)	Toimetulekustrateegiad: 11 toimetuleku osa (nt: probleemilahendamine, tunnete väljendamine, vältimine jne.); sihtrühm: lapsed vanuses 9-13; 54 küsimust (Likerti skaalal 1-4); valiidsuse ja usaldusväarsuse kohta: http://psychology.clas.asu.edu/sites/default/files/ccsc-hicups__manual2.pdf ; tasuline
meeleolu ja emotsionaalne seisund	Revised Children's Manifest Anxiety Scale (RCMAS), uuendatud versioon RCMAS-II	Reynolds & Richmond, 1985, 2000	Hindab üldistunud ärevust 6-19a lastel. 3 alaskaalat: füsioloogilised sümptomid; muretsemine, sotsiaalsed mured/tähelepanu ning üks skaala sotsiaalselt soovitava vastamise hindamiseks. Sobib kasutamiseks nii kooli- kui kliinilises kontekstis. Tasuline. Reynolds, C. R., & Richmond, B. O. (2000). Revised children's manifest anxiety scale (RCMAS) manual. Western Psychological Services: Los Angeles, CA. Varela, R.E., Biggs, B.K. (2006). Reliability and validity of the Revised Children's Manifest Anxiety Scale (RCMAS) across samples of Mexican, Mexican American, and European American children: a preliminary investigation. <i>Anxiety, Stress, and Coping</i> , 19(1): 67- 80.

Lisa 2. Tabel 4.

meeleolu ja emotsionaalne seisund	The Social Phobia and Anxiety Inventory for Children (SPAI-C)	Beidel, Turner, & Morris, 1995	Hindab sotsiaalärevust ja sellega kaasnevaid kehalisi, kognitiivseid ja käitumuslikke sümptomeid 8-14 a lastel, 26 väidet. Beidel, D. C., Turner, S. M., & Morris, T. L. (1995). A new inventory to assess childhood social anxiety and phobia: The social phobia and anxiety inventory for children. <i>Psychological Assessment</i> , 7, 73–79. manuaal: www.mhs.com ; tasuline
stressiga toimetulek	Adolescent Coping Orientation for Problem Experience (A-COPE)	Patterson & McCubbin, 1987	Toimetulek stressiga: 12 alaskaalat; sihtrühm alates 11-aastased; 54 küsimust (Likerti skaalal 1-5; saab kasutada ühe instrumendina või kasutada eraldi erinevate teemade hindamiseks); Patterson, J. M., & McCubbin, H. I. (1987). Adolescent coping style and behaviors: Conceptualization and measurement. <i>Journal of Adolescence</i> , 10, 163–186. Tasuta.
meeleolu ja emotsionaalne seisund	The State-Trait Anxiety Inventory for Children (STAIC)	Spielberger, 1973	Hindab püsi- ja seisundiärevust originaalis 9-12a lastel, ehkki kasutatakse ka teismelistel. 40 väidet, 2 alaskaalat. Spielberger, C. D. (1973). <i>Manual for the state-trait anxiety inventory for children</i> . Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press.
meeleolu ja emotsionaalne seisund, käitumisprobleemid, toimetulek	Child and Adolescent Functional Assessment Scale (CAFAS)	Hodges, 1989	Igapäevase funktsioneerimise hindamine: 8 skaalat noore toimetuleku (kool kodu, kogukond, käitumine, meeleolu, ennastvigastavat käitumist, ainete kuritarvitamine, mõtlemine) ja 2 lateemat hooldaja toimetuleku (materiaalne olukord ja sotsiaalne toetus) kohta (toetamiseks otsuste tegemist seoses sekkumise tüübi/intensiivsusega); sihtrühm: laps/noor vanuses 5-19; ajakulu: 10 minutit; nii klinitsisti kui enesekohane versioon. Tasuline. Hodges, K. (1989). <i>Child and adolescent functional assessment scale</i> . Ypsilanti, MI: Department of Psychology, Eastern Michigan University. Küsimustik: http://www.mhs.com/product.aspx?gr=saf&prod=cafes&id=overview#top
emotsionaalne seisund	Screen for Childhood Anxiety Related Emotional Disorders (SCARED)	Birmaher, Khetarpal, Brent, Cully, Balach, Kaufman & McKenzie Neer (1997)	Sõeltest 8-18a laste ärevushäirete skriinimiseks. 5 alaskaalat: somaatilise/paanika, üldistunud ärevus, lahutamiskartus, sotsiaalfobia, koolitõrge. 38 väidet. Nii laste kui vanemate versioon. Autoritega kooskõlastades tasuta. Birmaher, B., Khetarpal, S., Brent, D., Cully, M., Balach, L., Kaufman, J., & McKenzie Neer, S. (1997). The Screen for Child Anxiety Related Emotional Disorders (SCARED): Scale construction and psychometric characteristics. <i>Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry</i> , 36(4), 545 -553.

Lisa 2. Tabel 4.

			Hale, W. W. III, C, E., Raaijmakers, A. W., & Meeus, W. H. J. (2011). A meta-analysis of the cross-cultural psychometric properties of the Screen for Child Anxiety Related Emotional Disorders (SCARED). <i>Journal of Child Psychology and Psychiatry</i> , 52, 80-90.
	Children's Global Assessment Scale (C-GAS)	Shaffer jt, 1983	Hindab üldist psühholoogilist ja sotsiaalsel funktsioneerimist 4-16a lastel. Hindab kliinist skaalal 1-100. Annab üldise hinnangu, aga ei täpsusta valdkondi. Shaffer, D., Gould, M. S., Brasic, J., Ambrosini, P., Fisher, P., Bird, H., et al. (1983). A children's global assessment scale. <i>Archives of General Psychiatry</i> , 40, 1228–1231. Tasuta.
Emotsionaalsed ja käitumuslikud probleemid	Conners' Rating Scales-Revised (CRS-R)	Conners, 2001	27–87 väidet, saadaval pikk ja lühike versioon. Vanema, õpetaja ja teismelise versioonid. Esimesed kaks sobilikku 3-17aastastel , enesekohane versioon 12-17aastastel. Vanema ja õpetaja versioonis alaskaalad: tõrges-trotslik käitumine, kognitiivsed probleemid/tähelepanuraskused, hüperaktiivsus, ärevus, perfektsionism, sotsiaalsed probleemid, psühhosomaatilised kaebused. Enesekohases versioonis: käitumisprobleemid, kognitiivsed raskused, pere, viha kontroll, emotsionaalsed probleemid, hüperaktiivsus. Komposiitskoor: ADHD indeks, ja DSM-IV sümptomid. 2008. aastal loodi järjekordne edasiarendus Conners Rating Scales – 3, mis on ülesehituselt sarnane CRS-R versioonile, kuid sisaldab lisaks õpiraskuste, käitumishäirete ning täidesaatvate funktsioonide alaskaaladid Conners, C.K., Wells, K.C., Parker, J.D.A., Sitarenios, G., Diamond, J.M., Powell, J.W. (1997). A new self report scale for assessment of adolescent psychopathology: Factor structure, reliability, validity, and diagnostic sensitivity. <i>Journal of Abnormal Child Psychology</i> , 25, 487-497. Conners, C. K. (2001). Conners' rating scales-revised: Technical manual. North Tonawanda, NY: Multi-Health System.
Emotsionaalne ja käitumuslik areng	Child Behavior Checklist - CBCL	Achenbach & Rescorla, 2001	105–120 väidet sõltuvalt versioonist, 4–18 aastastel (CBCL/4-18, 1991) ja 6–18 aastastel (CBCL/6-18, 2001). Nii enesekohane kui õpetaja versioon. 8 alaskaalat: ärev-depressiivne, eemaletõmbunud-depressiivne, kehalised kaebused, piire ületav käitumine, agressiivne käitumine, sotsiaalsed probleemid, kognitiivsed ja tähelepanuraskused. Achenbach, T. M., & Rescorla, L. A. (2001). Manual for the ASEBA school-age forms and profiles. Burlington, VT: University of Vermont, Research Center for Children, Youth, & Families. Tasuline.

Lisa 2. Tabel 4.

Emotsionaalne ja käitumuslik areng	Behavior Assessment System for Children (BASC)	Reynolds & Kamphaus, 1992	<p>Käitumise ja tunnetustegevuse hindamine 2½–18 a lastel . Nii laste, lastevanemate kui õpetaja versioon. 109-148 väidet sõltuvalt versioonist.</p> <p>Reynolds, C. R., & Kamphaus, R. W. (1998). Vanemate ja õpetajate versioonis neli alaskaalat: eksternaliseerunud probleemid, internaliseerunud probleemid, kohastumuslikud oskused, käitumuslikud sümptomid. Õpetajal lisaks kooliprobleemid. Enesekohases versioonis 4 skaalat: koolis kohanemiskasused, üldised ja isiklikud kohanemiskasused, emotsionaalsed sümptomid.</p> <p>Behavioral assessment system for children manual. Circle Pines, MN: American Guidance Service.</p>
ADHD sümptomid	SNAP-IV	Swanson jt, 1992	<p>6-18 a. laste ADHD sümptomite hindamiseks. 90 väidet. Õpetaja ja vanema versioon.</p> <p>Swanson, J. (1992). <i>School Based Assessment and Interventions for ADD Students</i>. KC Press, Irvine, CA.</p> <p>Swanson, J. M., Lerner, M., March, J., & Gresham, F. M. (1999). Assessment and intervention for attention-deficit/hyperactivity disorder in the schools: Lessons from the MTA Study. <i>Pediatric Clinics of North America</i>, 46, 993-1009.</p>
enesehinnang	Rosenberg Self-Esteem Scale (SES)	Rosenberg, 1965	<p>Hindab enesehinnangut. 10 väidet. Erinevad versioonid lastele ja noorukitele, väited samad, ent hinnanguskaalad erinevad. Väga kergesti administreeritav ja skooritav. Tasuta.</p> <p>Rosenberg, M. (1965). <i>Society and the adolescent self-image</i>. Princeton, NJ: Princeton University Press.</p> <p>Kõige uuem versioon: University of Maryland, College Park website: www.bsos.umd.edu/socy/grad/socpsy_rosenberg.html</p>
eakohane areng	The Infant Development Inventory (IDI)	Ireton, 1994	<p>Lühike sõelküsimumstik 1- kuni 18- kuuliste laste hindamiseks. Tuvastab arengulise mahajäämuse viies valdkonnas: sotsiaalsed oskused, enesega toimetulek, keeleline areng, üld- ja peenmotoorika. Testi administreerimine 10 minutit, skoorimine 5 min. Tasuline.</p> <p>Behavior Science Systems, Inc. (2013). Child development review: Screening and assessing the development of young children using parent report and professional observations. http://www.childdevrev.com/page11/page43/idicdrresearch.html</p> <p>Minnesota Department of Education (2007). Infant Development Inventory (IDI). http://www.health.state.mn.us/divs/fh/mch/devscrn/instr/idi.html</p>

Lisa 2. Tabel 4.

<p>motoorne, sotsiaalne ja emotsionaalne areng</p>	<p>The Modified Checklist for Autism in Toddlers — Revised (M-CHAT-R/F)</p>	<p>Robins, Fein & Barton, 2009, 2014</p>	<p>Kahe-astmeline sõelküsimumustik autismi spektri häirete võimalikult varajaseks tuvastamiseks. Mõeldud 16-30-kuuliste laste hindamiseks, ent soovituslik iga 24 – kuuline. Tuvastab madala, keskmise ja kõrge riski autismi suhtes. Täidab lapsevanem, 20 küsimust. Autoritega kooskõlastades tasuta.</p> <p>Robins DL, Casagrande K, Barton M, Chen CM, Dumont-Mathieu T, Fein D. (2014). Validation of the modified checklist for Autism in toddlers, revised with follow-up (M-CHAT-R/F). <i>Pediatrics</i>.133(1), 37-45.</p>
<p>motoorne, sotsiaalne ja emotsionaalne areng</p>	<p>Ages and Stages Questionnaires: 3rd Edition (ASQ)</p>	<p>Squires, Twombly, Bricker & Potter, 2009</p>	<p>Hindab laste mootorset, sotsiaaset ja emotsionaalset arengut 1-66 kuulistel (5,5-aastastel) lastel. 30 vanuse-spetsiifilist küsimust. Täidab lapsevanem. Tasuline.</p> <p>Squires, J., Twombly, E., Bricker, D., & Potter, L. (2009). Ages and Stages Questionnaires: Third Edition. Baltimore, MD: Paul H. Brookes Publishing.</p>
	<p>The Ages and Stages Questionnaires-Social Emotional (ASQ:SE)</p>	<p>Squires, Bricker, & Twombly, 2003</p>	<p>Täiendab ASQ-d. Hindab eneseregulatsiooni- ja kommunikatsioonioskusi, autonoomsust, meeleolu, suhteid teistega, kohastumuslikke oskusi. Olenevalt lapse vanusest 19-33 väidet. Täidab lapsevanem. Tasuline.</p> <p>Squires, J., Bricker, D., & Twombly, E. (2003). The ASQ: SE User’s Guide for the Ages and Stages Questionnaires: Social Emotional. Baltimore, MD: Paul H. Brookes Publishing</p>
<p>Vanemlikud oskused</p>			
	<p>Eyberg Child Behavior Inventory (ECBI)</p>	<p>Eyberg, 1990</p>	<p>Mõõdab lapse käitumisega seotud probleeme ja selle mõju vanemale. Administreerimise aeg 10-15 min. Sobib kasutamiseks 2-16 a laste hindamiseks, täidab lapsevanem. Välja töötatud ka õpetajate versioon. Tasuline.</p> <p>Boggs, S. R., Eyberg, S., & Reynolds, L. A. (1990). Concurrent validity of the Eyberg Child Behavior Inventory, <i>Journal of Clinical Child Psychology</i>, 19(1), 75-78.</p> <p>Weis, R., Lovejoy, M. C., & Lundahl, B. W. (2005). Factor structure and discriminative validity of the Eyberg Child Behavior Inventory with young children. <i>Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment</i>, 27(4), 269-278.</p>

Lisa 2. Tabel 4.

	Parent Concerns Questionnaire (PCQ)	Sheppard jt, 2000, 2010	<p>Küsimustik keskendub lapse heaolule laiemalt (sh ökoloogilised tegurid, mis mõjutavad lapse arengut), tuginedes hindamiskolmnurgale. Hindab kolme valdkonda: lapse arenguvajadused, vanemlikud võimed ning pere- ja keskkondlikud tegurid. Küsimustiku eesmärk on määratleda tegurid, mis mõjutavad lapse heaolu negatiivselt. Sobib kuni 18-aastaste laste vanematele. Täitmine 10 min. Tasuta.</p> <p>Sheppard, M. (2010). The Parent Concerns Questionnaire: A reliable and valid Common Assrsment Framework for Child and Family Social Care. <i>British Journal of Social Work</i>, 40, 371-390.</p> <p>Sheppard, McDonald, & Welbourne (2010). The Parent Concerns Questionnaire and Parenting Stress Index: comparison of two Common Assessment Framework-compatible assessment instruments. <i>Child and Family Social Work</i>, 15, 345-356.</p> <p>küsimustik: http://www.plymouth.ac.uk/pages/view.asp?page=35786</p>
	Parenting sense of competence scale (PSOC)	Johnston & Mash, 1989	<p>Hindab vanemate rahulolu oma vanemlike oskustega ja enesetõhusust vanemliku rolliga hakkama saamisel. 16 väidet. Sobib eelkooliealistest kuni teismeliste laste puhul rakendada. Autoritega kooskõlastades tasuta.</p> <p>Johnston, C., & Mash, E.J. (1989). A measure of parenting satisfaction and efficacy. <i>Journal of Clinical Child Psychology</i>, 18, 167-175.</p> <p>Gilmore, L. & Cuskelly, M. (2009). Factor structure of the Parenting Sense of Competence Scale using a normative sample. <i>Child Care, Health & Development</i>, 38, 48-55.</p>
	The Life Skills Progression (LSP)	Wollesen & Peifer	<p>LSP eesmärk on määratleda vanema ja lapse tugevused, toetusvajadus ja eesmärgid läbi planeerimisel põhineva koostöö, sh määratleda pikaajalised eesmärgid, teenuste vajadus ning eluoskuste kategooriad ja tüübid, milles kliendi progress on nõrgim/tugevaim. Sihtrühm: riskirühmas (peamiselt vaesuses) olevad vanemad ja nende lapsed – rasedusest kuni lapse 3 aastaseks saamiseni. Instrument hindab 35 vanemlike eluoskusi (põhivaldkonnad: suhted, haridus ja tööga hõivatus, lapse tervis, vaimne tervis ja uimastite kasutamine/väärkasutamine, põhioskused). Küsimustiku täitmise aeg: 10 minutit. Tasuline</p>

Lisa 2. Tabel 4.

Pere ja keskkondlikud tegurid			
Perekonna funktsionaalsus	Family Assessment Device (FAD)	Epstein, Baldin, & Bishop (1983)	Pere funktsioneerimise hindamine: 7 alateemat: probleemi lahendamine, kommunikatsioon, rollid, tunnetega seotud reageeringud, kaasatus ja käitumise kontroll, üldine funktsioneerimine; sihtrühm: iga pereliige hindab, sh lapsed alates 12 eluaastast; 60 küsimust (alguses versioonis 53 küsimust; Likerti skaalal 1-4). On ka lühike versioon pere üldise funktsioneerimise hindamiseks (12 küsimust; küsimustik hindab vastaja tajumist selle kohta, kuidas pere toimib koos olulistest ülesannetest).
	Protective Factors Survey (PFS)	FRIENDS National Resource Center for Community-Based Child Abuse Prevention	Hindab väärkohtlemise eest kaitsvaid faktoreid: pere funktsioneerimine /resilientsus, emotsionaalne toetus, konkreetne toetus, hoolitsemine ja kiindumussuhe, teadmised vanemlikest oskustest ja lapse arengust. 20 väidet, täitmisele kulub 10-15 min. Counts, J. M., Buffington, E. S., Chang-Rios, K., Rasmussen, H. N., & Preacher, K. J. (2010). The development and validation of the protective factors survey: A self-report measure of protective factors against child maltreatment. <i>Child Abuse & Neglect</i> , 34(10), 762-772.
	Family Functioning Style Scale (FFSS)	Trivette, Dunst, Deal, Hamby, & Sexton, 1988, 1994	Hindab pere funktsioneerimise positiivseid külgi ja pere tugevusi. 5 alaskaalat: suhtemustrid, pere väärtused, toimetuleku strateegiad, pere pühendumine ja ressursside mobiliseerimine rasketes olukordades. Sihtrühm: täiskasvanu/lapsevanem. 26 küsimust (Likerti skaalal 1-5). Autoritega kooskõlastades tasuta Trivette, C. M., Dunst, C. J., Deal, A. G., Hamby, D. W., & Sexton, D. (1994). Assessing family strengths and capabilities. In C. J. Dunst, C. M. Trivette & A. G. Deal (Eds.), <i>Supporting and strengthening families: Methods, Strategies and Practices</i> . Cambridge: Brookline Books. Early, T. J. (2001). Measures for practice with families from a strengths perspective. <i>The Journal of Contemporary Human Services</i> , 82(2), 225-232.
	Family Empowerment Scale (FES)	Koren, DeChillo, & Frieson, 1992	Erinevad valdkonnad: pere, teenused, kogukond. avaldatud on mitmeid artikleid usaldusväärse ja valiidsuse kohta, sh Soomes adapteeritud instrumendi kohta (nt: Vuorenmaa et al., 2014)
pere funktsionaalsus	Family Adaptability and Cohesion Evaluation Scale III ja	Olson, 1985	Algne versioon hindab pere kohanemist ja kohesiivsust, (20 + 20 väidet) ; edasiarendatud versioonis 6 alaskaalat 42 väidet + 10 väidet pere suhtlemise hindamiseks ja 10 väidet peresuhetega rahulolu hindamiseks.

Lisa 2. Tabel 4.

	IV (FACES III, FACES IV)		Sihtrühm: kõik pereliikmed alates 12-st eluaastast. Nõuab küsimustiku läbiviijalt pereteraapia alaseid teadmisi. Tasuline. Koduleht http://www.facesiv.com Olson, D. (2011). FACES IV and the circumplex model: validation study. <i>Journal of Marital and Family Therapy</i> , Vol 3 (1), 64-80.
emotsionaalne lähedus, suhted vanematega	Parental Acceptance-Rejection Control Questionnaire (PARQ)	Rohner, 2005	Küsimustik hindab, kuidas laps tajub suhteid vanematega, eraldi nii ema kui ka isa versiooni. Küsimustik koosneb 29-st väitest ning mõõdab viit alaskaalat: 1. Soojus/kiindumus, 2. Vaenulikkus/agressiivsus, 3. Ükskõiksus/hoolimatus, 4. Tagasilükkamine, 5. Kontroll. Vanemlik soojus väljendub afektiivse seotuse kvaliteedis lapse ja vanema vahel. Vaenulikkus/agressiivsus on iga käitumine, kus on kavatsus kedagi emotsionaalselt või füüsiliselt kahjustada. Ükskõiksus/hoolimatus hõlmab mitte ainult lapse materiaalsete ja füüsiliste vajaduste mitterahuldamist, vaid ka emotsionaalsete ja sotsiaalsete vajaduste hooletusse jätmist. Tagasilükkamine viitab nooruki uskumusele, et vanemad ei hooli ja ei armasta neid. Kontrolli dimensioon on defineeritud kui lapse tegevuste ja rutiinide reguleerimine, vanematest sõltuvuse soodustamine, lapse mõtete ja tunnete liigne juhendamine. Rohner, R. P. (2005). Parental Acceptance-Rejection/Control Questionnaire (PARQ/Control): Test manual. Rohner, R. P., Khaleque, A. (Eds.), <i>Handbook for the study of parental acceptance and rejection</i> (pp. 137–186). Storrs, CT: Rohner Research.
<p>Tervisega seotud vajadused (uni,söömine, füüsiline aktiivsus, psühhoaktiivsete ainete kasutamine, arvutisõltuvus)</p>			
Biopsühhosotsiaalsed probleemid	Pediatric Symptom Checklist (PSC) Lühendatud versioon PSC-17	Jellinek, Murphy, Robinson jt, 1988	Hindab 4 –16a laste psühhosotsiaalseid probleeme. Hindamise viib läbi lapsevanem. Originaalskaalal 35 väidet, 3 alaskaalat. Lühendatud variant: 17 väidet. Testi läbiviimine ei nõua spetsiaalset koolitust ega akadeemilist kraadi, kasutatakse valdavalt esmatasandi tervishoius. Töötatud välja ka noorukitele mõeldud enesekohane versioon. Tasuta. <i>Viide:</i> Jellinek MS, Murphy JM, Little E, Pagano ME, Comer DM, Kelleher KJ. Use of the Pediatric Symptom Checklist to Screen for Psychosocial Problems in Pediatric

Lisa 2. Tabel 4.

			<p>Primary Care. <i>Arch Pediatr Adolesc Med.</i> 1999; 153:254-260.; Jellinek MS, Murphy JM, Robinson J, et al. The Pediatric Symptom Checklist: screening school-age children for psychosocial dysfunction. <i>J Pediatr.</i> 1988; 112:201-209 .</p> <p>Gardner, W., Lucas, A., Kolko, D. J., & Campo, J. V. (2007). Comparison of the PSC-17 and alternative mental health screens in an at-risk primary care sample. <i>Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, 46(5)</i>, 611-618.</p>
somatisatsiooni sümptomid	Children's Somatization Inventory (CSI)	Walker, Garber, & Greene, 1991	<p>Hindab mittespetsiifilisi kehalisi sümptome 8-17a lastel. 32 väidet, laps täidab ise.</p> <p>Walker, L. S., Garber, J., & Greene, J.W. (1991). Somatization symptoms in pediatric abdominal pain patients: Relation to chronicity of abdominal pain and parent somatization. <i>Journal of Abnormal Child Psychology, 19</i>, 379–394.;</p> <p>Garber, J., Walker, L. S., & Zeman, J. (1991). Somatization symptoms in a community sample of children and adolescents: Further validation of the children's somatization inventory. <i>Psychological Assessment, 3</i>, 588–595.</p>
tervisega seotud riskikäitumine	Children's Health Risk Behavior Scale (CHRBS)		<p>Hindab tervisega seotud riskikäitumist, sihtgrupiks 10 – 13a lapsed. Hindajaks laps ise. Skaalal 21 küsimust, 3 alaskaalat. Sobib hästi potentsiaalsete probleemide varajaseks määramiseks, samas raskusi võib tekkida testi kohandamisel eesti oludele (nt. hindab ka tulirelva olemasolu).</p> <p>Riesch SK, Anderson LS, Angresano N, Canty-Mitchell J, Johnson DL, Krainuwat K. Evaluating content validity and test-retest reliability of the Children's Health Risk Behavior Scale. <i>Public Health Nursing, 2006, 23 (4): 366-72</i></p>
uni	Children's Sleep Habits Questionnaire (CSHQ)	Owens, Spirito, McGuinn, 2000	<p>Hindab uneprobleeme 4-10a lastel. Originaalis: 39 väidet, 9 skaalat. Hindab nii tervise seisundist lähtuvaid kui ka puudulikust unekoolist tingitud uneprobleeme. Katsetamisel ka väikelastel.</p> <p>Owens JD, Spirito A., McGuinn M. The Children's Sleep Habits Questionnaire (CSHQ): Psychometric Properties of A Survey Instrument for School-Aged Children. <i>Sleep, 2000,23 (8)</i>.</p>
söömiskäitumine	Children's Eating Attitudes Test (ChEAT)	Maloney, McGuire, Daniels, 1988	<p>28 enesekohast väidet , mis jagunevad 4 alaskaalasse: hõivatus toidust ja kehakaalust, toidu piiramine, tajutud sotsiaalne surve söömisele ja kontroll. Sobib 9-15a laste hindamiseks. Tasuline.</p>

Lisa 2. Tabel 4.

			Maloney, M. J., McGuire, J. B., Daniels, S. R. (1988). Reliability testing of a children's version of the Eating Attitudes Test. <i>Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry</i> , 27 (5), 541-543.
füüsiline aktiivsus	Physical Activity Questionnaire for Children (PAQ-C); Physical Activity Questionnaire for Adolescents (PAQ-A)	Kowalski, Crocker & Faulkner, 1997	PAQ-C hindab üldist kehalist aktiivsust 8-14a lastel, 10 väidet. PAQ-A on noorukite versioon 14-20-aastastele. Sobib kasutada õppeperioodi vältel. http://www.dapa-toolkit.mrc.ac.uk/documents/en/PAQ/PAQ_manual.pdf Kowalski, K. C., Crocker, P. R. E., & Faulkner, R. A. (1997). Validation of the Physical Activity Questionnaire for Older Children. <i>Pediatric Exercise Science</i> , 9, 174-186.
psühhoaktiivsete ainete tarvitamine	Teen-Addiction Severity Index (T-ASI)	Kaminer, Wagner, Plummer & Seifer, 1993	Hindab ainete tarvitamist ja nendega kaasnevaid probleeme. Struktureeritud intervjuu, administreerimine 30-40 min.
psühhoaktiivsete ainete tarvitamine	Drug Use Disorders Identification Test - DUDIT	Berman, Bergman, Palmstierna, & Schlyterm, 2005	Hindab narkootiliste ainete tarvitamist alates 16st eluaastast. 11 väidet, kergesti administreeritav. Kasutamiseks kontakteeruda autoritega Tasuta. Berman, A. H., Bergman, H., Palmstierna, T., & Schlyter, F. (2005). Evaluation of the Drug Use Disorders Identification Test (DUDIT) in Criminal Justice and Detoxification Settings and in a Swedish Population Sample. <i>European Addiction Research</i> , 11(1), 22-31.
psühhoaktiivsete ainete tarvitamine	Alcohol, Smoking and Substance Involvement Screening Test (ASSIST)	WHO, 2002	Hindab 10-ne aine kasutamist ja kuritarvitamist. Kasutatakse küll alates 18ndast eluaastast. Laialdaselt rahvatervise programmides kasutusel.
psühhoaktiivsete ainete tarvitamine	The CRAFFT Sreening Tool	Children's Hospital Boston, 2009.	Hindab alkoholi ja psühhoaktiivsete ainete tarvitamist ja sellega seotud käitumist alla 21-aastastel noortel. 6 väidet. Väidete sisu sobib 9-12-klassi noortele. CeASAR, The Center for Adolescent Substance Abuse Research, 2009. Children's Hospital Boston, USA.
psühhoaktiivsete ainete tarvitamine	AUDIT	Reinert & Allen, 2007	Täiskasvanutele mõeldud alkoholi tarvitamise küsimustik, ent saab ka kasutada 14-18a noortel. Alkoholi probleemide ja kuritarvitamise tuvastamiseks soovitatakse kasutada madalamaid äralõikepunkte.

Lisa 2. Tabel 4.

			Reinert, D. F., & Allen, J. P. (2007). The alcohol use disorders identification test: An update of research findings. <i>Alcoholism: Clinical & Experimental Research</i> , 31(2), 185–99.
MUUD LAPSE ARENGUT JA VAIMSET TERVIST MÕJUTAVAD NÄHTUSED			
elukvaliteet, heaolu	Child Health Questionnaire (CHQ)	Landgraf, Abetz & Ware, 1996	Elukvaliteet; 14 alateemat (füüsiline, emotsionaalne, sotsiaalne ja käitumuslik heaolu); sihtrühm: laps/noor vanuses 5-18; vanema küsimustik (nooremad lapsed): (i) 50 ja (ii) 28 küsimust; noore küsimustik (üle 10 a): 87 küsimust; Landgraf, J. M., Abetz, L., & Ware, J. E. (1996). The CHQ user's manual (1st ed.). Boston, MA: The Health Institute, New England Medical Center. http://www.healthactchq.com/chq.php
elukvaliteet	Pediatric Quality of Life Inventory (PedsQL)	Varni, Seid, & Rode, 1999	Eristab terveid ja krooniliselt haigeid lapsi. Enesekohane ja vanema versioon. 23 väidet. Lastele vahemikus 5-7, 8-12, 13-18a. Vanema versioonis ka 2-4 a lapse hindamine. Vanema ja lapse vaheline kõrge hinnangute kokkulangevus. Varni, J. W., Seid, M., & Rode, C. A. (1999). The PedsQL: Measurement model for the pediatric quality of life inventory. <i>Medical Care</i> , 37(2), 126–139.
heaolu	KIDSCREEN-52		Hindab füüsilist ja psühholoogilist heaolu, meeleolu, emotsionaalset seisundit, suhteid vanemate ja eakaaslastega, sotsiaalset toetust, kooli keskkonda 8-18a lastel. Olemas nii enesekohane kui lapsevanema versioon. Originaal: 52 väidet 5 skaalal. Lühendatud variant I : 27 väidet 5 skaalal. Lühendatud variant II : 10 väidet 5 skaalal. Berra S, Ravens-Sieberer U, Erhart M, Tebe C, Bisegger C, Duer W, von Rueden U, Herdman M, Alonso J, Rajmil L (2007). Methods and representativeness of a European survey in children and adolescents: the KIDSCREEN study. <i>BMC Public Health</i> , 7:182. Ravens-Sieberer U, Gosch A, Rajmil L, Erhart M, Bruil J, Power M, Duer W... KIDSCREEN Group (2008). The KIDSCREEN-52 quality of life measure for children and adolescents: psychometric results from a cross-cultural survey in 13 European countries. <i>Value Health</i> , 11:645-658.